

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **F. Š.**, zastoupeného JUDr. Bohuslavem Sedlatým, advokátem se sídlem Boleslavská 137, Nymburk, proti žalovanému: **předseda Městského soudu v Praze**, se sídlem Spálená 2, Praha 2, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 10. 7. 2006, č. j. 44 Ca 83/2006 - 42,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému usnesení, kterým Krajský soud v Praze pro opožděnost odmítl jeho žalobu proti rozhodnutí předsedy Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2004, č. j. Spr. 1443/2004, o odvolání stěžovatele z funkce soudního znalce. Krajský soud vycházel ze skutečnosti, že rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno dne 5. 11. 2004, takže dvouměsíční lhůta k podání žaloby skončila dne 5. 1. 2005, avšak žaloba byla k poštovní přepravě podána teprve dne 2. 2. 2005.

Stěžovatel podává kasační stížnost s poukazem na ustanovení § 103 odst. 1 písm. b), c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“). Tvrdí, že rozhodnutí žalovaného postrádá poučení o opravném prostředku a že proti němu podal odvolání, o němž však dosud nebylo rozhodnuto. „Zmaten z takto vzniklé situace“ podal následně též správní žalobu, přičemž sám uvádí, že tak učinil z hlediska s. ř. s. opožděně.

Stěžovatel poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž se na postup při odvolávání znalce podle zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících podpůrně použije správní řád. Z toho plyne, že proti rozhodnutí o odvolání znalce musí být přípustný řádný opravný prostředek a podaná žaloba měla být shledána nepřipustnou pro nevyčerpání řádných opravných prostředků, nikoliv pro opožděnost.

I pokud by odvolání ve správním řízení v tomto případě přípustné nebylo, dovolává se stěžovatel na chybějící poučení a poukazuje na analogické použití ustanovení § 54 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu, podle něhož je opravný prostředek podán včas, pokud byl podán do 3 měsíců ode dne oznámení rozhodnutí.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti považuje napadené usnesení krajského soudu za správné a oba stěžovatelem uplatněné důvody pokládá za nepřipadné. Zejména uvádí, že opožděnost podání žaloby soud nemůže prominout. I pokud by stěžovateli bylo lze přisvědčit v tom, že předmětné správní rozhodnutí bylo přezkoumatelné v odvolacím řízení, musela by být žaloba stejně odmítnuta, byť pro předčasnost a nikoliv pro opožděnost.

Proto žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že v projednávané věci brojí kasační stížnost proti usnesení krajského soudu, kterým byla odmítnuta žaloba stěžovatele. V tomto případě proto připadá v úvahu toliko kasační důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který má právě v těchto procesních situacích povahu důvodu speciálního. Podle tohoto ustanovení totiž lze kasační stížnost podat pro tvrzenou nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. Jakkoliv tedy stěžovatel výslovně označil jiné zákonné důvody kasační stížnosti [§ 103 odst. 1 písm. b), c) s. ř. s.], vycházel zdejší soud z obsahu kasační stížnosti a svoji další pozornost proto upřel právě na případné naplnění tohoto důvodu.

Dále je třeba uvést, že mezi účastníky řízení není sporu co do skutkových okolností věci, zachycených ve spisové dokumentaci. Lze tak mít za postaveno najisto, že shora označeným rozhodnutím ze dne 25. 10. 2004 žalovaný stěžovatele podle ustanovení § 20 písm. a), c) zákona č. 36/1967 Sb. odvolal z funkce znalce z oboru doprava, odvětví doprava silniční, z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady motorových vozidel a z oboru strojírenství, odvětví strojírenství všeobecné.

Toto rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 5. 11. 2004 a dne 18. 11. 2004 proti němu stěžovatel podal odvolání k Městskému soudu v Praze, a to s odkazem na ustanovení § 54 odst. 3 správního řádu. Na toto odvolání odpověděl žalovaný stěžovateli přípisem ze dne 28. 4. 2005, č. j. Spr 1443/2004, jehož obsahem je především konstatování, že pro odvolání znalce není stanoven odchýlný postup než při jeho jmenování, a že proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat.

Dne 2. 2. 2005 podal stěžovatel k poštovní přepravě žalobu proti citovanému rozhodnutí žalovaného.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že otázkou odvolání soudního znalce se v minulosti již zabýval (rozsudek ze dne 4. 2. 2004, sp. zn. 6 A 57/2002, in: č. 188/2004 Sb. NSS), když především uvedl, že *„rozhodnutí o odvolání znalce představuje autoritativní rozhodnutí orgánu státní správy, které má vliv na již existující subjektivní práva a povinnosti dané osoby. Takovýto akt proto podléhá soudnímu přezkumu, a to bez ohledu na to, že toto rozhodnutí není nijak formálně označeno a není vydáno na základě stanoveného procesu. ... Procesní úprava odvolávání znalce v zákoně č. 36/1967 Sb. obsažena není. Ze skutečnosti, že rozhodnutí o odvolání znalce zasahuje do jeho práv a povinností, však nevyplývá toliko příslušnost správních soudů k ochraně tohoto veřejného subjektivního práva (§ 2 s. ř. s.), nýbrž je nutno konzistentně dovodit rovněž aplikaci správního řádu (viz jeho § 1), byť s vědomím značné specifičnosti rozhodování v těchto případech. Pokud totiž zvláštní právní předpis procesní pravidla, podle nichž musí správní orgán postupovat při vydání rozhodnutí nebo náležitosti rozhodnutí neupravuje, je třeba subsidiárně použít procesní předpis, kterým je správní řád.“*

K tomu Nejvyšší správní soud doplňuje, že subsidiární použití správního řádu nelze vykládat jako převzetí všech procesních institutů z tohoto právního předpisu. Jde totiž především o využití obecnějších procesních principů ve správním řádu obsažených a nikoliv o přesný postup podle všech jeho ustanovení. Při subsidiaritě použití procesního předpisu nelze zapomínat na to, že jeho plné aplikaci brání specifika konkrétní rozhodované problematiky. Pokud by tomu tak totiž nebylo, nebyl by logicky dán důvod, aby se správní řád neuplatnil v plném a nikoliv toliko omezeném rozsahu na základě subsidiarity.

V projednávané věci je nutno zdůraznit, že pro řízení a rozhodování o odvolání soudního znalce zákon č. 36/1967 Sb. vůbec nezná možnost odvolání. Tuto možnost nicméně nelze dovodit ani ze subsidiárního použití správního řádu, a to především z důvodu, že odvolání a řízení o něm představuje samotný procesní institut, který nelze mechanicky převzít do zcela jiného typu řízení pouze s odkazem na subsidiaritu. V případě odvolání znalce je totiž nutno mít na zřeteli, že správními orgány sui generis, kterým zákon tuto kompetenci přiznává, jsou ministr spravedlnosti a předseda krajského soudu (v rozsahu pověření ministrem), a těmto orgánům není instančně nadřazen žádný jiný správní orgán. Z povahy věci je tak zřejmé, že není nikdo, kdo by o případném odvolání vůbec systémově mohl rozhodovat.

K možnosti odvolání proti rozhodnutí o odvolání soudního znalce nelze dospět ani takovou argumentační konstrukcí, podle níž by toto rozhodnutí muselo být přezkoumatelné z důvodu aplikace dvojinstančnosti. Tato konstrukce by totiž byla udržitelná pouze za předpokladu, že by dvojinstančnost představovala obecnou zásadu, kterou by bylo nutno dovodit ve všech typech správního řízení. Tak tomu však není a v tomto směru postačuje pro stručnost odkázat na právní názor zdejšího soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 27. 10. 2005, sp. zn. 2 As 47/2004, podle něhož *„mezi základní zásady rozhodování o právech a povinnostech fyzických či právnických osob správními orgány nepatří rozhodování ve dvou stupních.“*

Lze tak učinit závěr, že proti rozhodnutí žalovaného nebylo odvolání přípustné, takže o podaném odvolání ani nemohlo být rozhodováno a stěžovateli bylo na jeho podání správně odpovězeno toliko formou shora citovaného přípisu.

Tím pádem je také zjevné, že lhůta pro podání správní žaloby se nutně odvíjí již od okamžiku doručení rozhodnutí žalovaného o odvolání z funkce soudního znalce,

a nikoliv až od rozhodnutí odvolacího, které neexistuje. Za situace, kdy toto rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno dne 5. 11. 2004 (což stěžovatel potvrzuje), avšak žaloba byla k poštovní přepravě podána teprve dne 2. 2. 2005, ji krajský soud správně odmítl pro opožděnost, když dovedl, že dvouměsíční lhůta k podání žaloby skončila dne 5. 1. 2005. Přitom platí, že se jedná o lhůtu kogentní, jejíž zmeškání nelze prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.).

Lze tak uzavřít, že se Krajský soud v Praze odmítnutím žaloby stěžovatele nedopustil nezákonnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. března 2007

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu